

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri S. J. Instructio [!] Poenitentis,
Confessarii, Et Parochi**

Segneri, Paolo

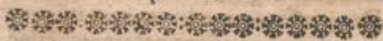
Augustae Vindelicorum ; Dilingae, 1696

Cap. IX. Quomodo Propositum istud se debeat extendere non solùm ad peccatorum fugam, sed etiam vitandas occasiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52749](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52749)

purus, ut loquitur S. Augustinus: & similes sunt ijs, qui noctu prohibita arma gerunt, ea ad vigillum occursum in angulum rejiciunt, quibus digressis recipiunt; non enim animo relinquendi deposuerant, sed deposita repetendi. Recenset Carthusianus de quodam Religioso, qui ad Purgatorij locum fuerat deductus, ibi mirari facis non potuit, cur tam pauci invenirentur Sacerdotes, considerato lascivè vivendi genere, quo tanta eorum copia tenetur constricta. Responsum ipsi fuit: Ne mireris, fili, vix enim unus est eorum, qui veram habet contritionem, idèque destituti dolore atque proposito in Confessionibus, quas obveniunt, non huc ad Purgatorium, sed Inferni barathrum descendunt. Ideo ibi erant paucissimi, quia vix aliquis talium habet veram contritionem: idcirco penè omnes hujusmodi aternaliter condemnantur. 3. Noviss. Idipsum etiam refert Petrus Cluniacensis. Et hoc non solum de Sacerdotibus intelligendum est, sed de omnibus illis, qui impunè vivendi habitu sunt depravati: quod peccatum in omni quidem hominum genere admodum grave est, gravius tamen in Sacerdotibus, ob majorem obligationem sanctè vivendi, quam eis venerabilis atque Angelica Ordinis dignitas imponit. Te igitur oro atque obtestor, per desiderium, quo ad paradisi aspiras felicitatem, ne reputes has admonitiones supervacaneas, aut scrupulosas, sed æternæ tuæ salutis necessarias: & cum te ad Confessionem paras, ne festines; commenda te ex animo ei, à quo juvari potes ad bonam præparationem, atque imprimis cura, ut firmum concipias pro-

positum, ex quo in veritate potest affirmari, summam rei dependere. Vbi de salute agitur, nulla cura vel diligentia videri debet superflua.

CAPUT IX.

Quomodo Propositum istud se debeat extendere non solum ad peccatorum fugam, se etiam vitandas occasiones.

Nædum omnia complexi sumus, quæ nexale peractis Confessionibus nascuntur mala germina. Latet sub aquis scopulus, multarum animarum naufragio infamis, ad quem incautè ac miserè alliduntur & hauriuntur: absit, ut hæc involvaris Charibdi. Quare observa diligenter, propositum hæcenus declaratum debere se extendere non solum ad fugam peccatorum, verum etiam ad eorundem occasiones & pericula, si sint proxima. Ut verò voces hæc (fortè peregrina & ignotæ) te non exterreant, præmonendus es, quo esse genera occasionum, Remotas & proximas. Occasio proxima est ea circumstantia temporis, loci, societatis, in qua quis constitutus à potiori incidit in peccatum, diciturque proxima, quia adeò vicina est, ut uno tantum passu distet à peccato. Occasio Remota ex vocatur, quâ homo raro labitur, etsi sæpissimè in illa versetur. Exempli gratiâ: Est qui toto anno solus cum alterius sexûs persona habitat iisdem in ædibus, & semel tandem carnali affectu victus succumbit, seque sædo contaminat scelere: hæc occasio respectu istius hominis est remota,

mota, quia in hac peccandi oportunitate tamdiu vixit, nec tamen lapsus est: quod si saepius, dum solus cum sola versatur, contingat, eum verbo vel opere Deum offendere, talis censetur in proxima vivere occasione peccandi. Hinc optimum est consilium, declinare occasionem remotam; nam, qui cavet laqueos, securus erit, uti in proverbij (11.15.) promittitur; non tamen vetant omnes occasionibus, uti nec omnes vitari possunt. Praecepto autem jubemur fugere occasionem proximam, quando est voluntaria, & in nostrâ potestate posita, sive eam removendo à nobis, sive nos subducendo illi: atque ita, qui non habet tale propositum, non est dispositus ad recipiendam gratiam, quoniam non observat legem Dei integram, imò actu peccat, dum amat proximum periculum peccandi. Hâc positâ doctrinâ, quae est apud omnes Doctores indubitata, quomodo quis sibi temperet à lacrymis, consideratâ cæcitate tot animarum, quae immerse continuis peccandi occasionibus, absque animo ab ijs se avellendi, currunt ad Confessionem, ipsamque medicinam convertunt in venenum? Potestne quisquam sibi persuadere, eos, qui multis jam annis suspectâ familiaritati assueverunt, verum in Confessionibus habere propositum, non revertendi ad antiqua peccata, fugiendi certarum familiaritatem personarum, & se undequaque his laqueis extrahendi? Ecce, inquit, pergam uti illius consuetudine, & colere amicitiam, sed absit, ut in peccatum unquam consentiâ. Faciam id solum temporis fallendi gratiâ, non aliam ob causam: & de

necessitate fugiendi occasionem proximam, nihil penitus cogitant: imò mille fingunt praetextus, quibus eam evadant. Grande ajuunt, hinc erit ut scandalum, multamque vulgo loquendi praebet materiam, subta muratio; cum tamen hac ratione longè magis murmurandi ansam ex altera vivendi ratione capere soleant homines: imò citius, sinistrè sentiendi ac loquendi, amputaretur uno velut actu materies. Et hæc nempe ea sunt scandala, quae timentur, & partim ab affectu erga personas amatas, quo excedantur, somunt incrementa partim ab instigante damone, qui non permittit veritatis radios ad cor penetrare, ex Christi oraculo emisit: *Si oculus tuus scandalizet te, erue eum, & projice abs te: si unum tibi est, cum uno oculo ad vitam intrare, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis, Matth. 18. 9.* quorum verborum hic sensus est, Tamen tibi persona aliqua ipsis esset charior oculis, cum tamen adverteris, inde tibi esse labendi occasionem, desere eam, atque repelle. Tæque quocumque etiam doloris sensu avelle, Erue eam. Melius est, occasione relicta salvari, quam eâ retentâ, atque sic identidem impiè obeundo Confessiones, non solum perdere occasionem, cui adhaereres *sed* & animam, paradysum, Angelorum ac Beatorum omnium consortium, ac denique ipsius Dei privati aspectum. Quod dicimus deis de ijs, quorum non est exiguus numerus, qui non modò obstinatum gerunt voluntatem, has nunquam à se rejiciendi pedicas, quin & inde arctius sibi easdem adstringunt pro ritibus.

ribus. Itaque domi suæ alunt, specioso obsequij nomine famulas, quas rectius dixeris animum prædatrices Harpyjas; & olim experturi sunt Furias infernales? nec tamen verentur dicere, non posse talem personam amandari ex ædibus, cum sit oppidò fida, atque utilis familiaris, cujus fides in rei familiaris cura & administratione adeò esset probata, magno domus emolumento; & quæ demum alia hujusmodi excogitare possunt effugia. Et sic existimant hoc sub excusationis velo securè se in sinu posse fovere viperam: quasi verò paradisi gloria nullo staret labore, nulloque veniret incommodo præmiàm illud, quod tantis expensis Carites omnes fuerunt adepti. An non, si furti ream haberes compertam, quam primùm domo ejiceret; nec deesset, quam ejus loco substitueres, rei domesticæ non minùs profuturam? & quomodo nunc eam, quæ non domat, sed animæ tuæ extremum affert exitum, andes sub tecto tuo tollerare? Gravius à Deo castigari merentur Confessarij, à quibus hi ipsi sine ulteriore examine absolvuntur, sive ob infirmitatem, sive quòd in eodem luto defixi hæreant, habentque ideo perniciosam compassionem, quam sibi ipsis quoque cuperent præstari, præbentes se duces cæcos suis poenitentibus ad præcipitium, in quod una cum ipsi devolvantur. Quid nunc prodest dicere: Confessarius me absolvit: si tu non es dispositus, non es absolutus à Deo, qui minatus est, se judicaturum justitias, hoc est, revocaturum se ad examè, & discussurum veluti judicium injusta, tales male institutos processus, absolutiones ma-

le factas, cum quibus ad Sacramenta admittantur nullo discrimine, peccatores publici, & peccatrices: cum tamen scriptum sit: *Nolite dare sanctum canibus: nolite projicere Margaritas ante porcos.* *Matt. 7. 6.* Et fortè multi confessarij nunc in inferna pœnas dant, non tam ob propria, quam aliena peccata, quorum se fecerunt participes nimia sua indulgentiâ. Memorat hujusce rei clarum exemplum Joannes Avila, celeberrimorum Magister, de quodam, cui post mortem se spectandum dedit Poenitens vanâ ac inutili expiatus absolutione, qui immortem & inconstantem exprobrans conventiam, severissimis verbis objecit: Tu pœnarum mearum, quibus apud inferos discrucior, auctor fuisti, ideoque mecum nonnihil hinc recede: simul his dictis eum amplexus est, atque intea hiantis terræ barathrum, inter ventorum turbines ac fremitus, unâ secum abripuit. Quare sedulo discutias, quoniam ex forte tuum oriatur peccatum; An quia mulier illa domum tuam negotiorum causâ accedit: aut quia obsequij præstandi gratiâ à te vocata est: videturque præ alijs magis industria ac laboriosa? an quia conterranea tua, & propinquitatis vinculo, vel affinitatis, tibi conjuncta est? An quia eam tibi in sponsam destinasti? An inquilina, an ædium domina, an ad servitia conducta domestica? Quocumque demum titulo domum tuam incolat, ne te prava fillat affectio, studiosè cave. Pone aliquando securim ad radicem, atque excinde, fructisque permagna securitate. Divide, & regnabis. *Ejecit ancillam, & filium ejus.* Quid si durum hoc tibi videatur

deatur, memineris, quæ Deus Abrahamo dixerat, licet in dispari causa: *Non tibi videatur asperum super puero, & super ancilla tua. Omnia quæ dixerit tibi Sara, audi vocem ejus. Gen. 21. 12.* Si Confessarius tibi præcipit talem separationem, obtempera. Non est hoc ipsius, sed Dei mandatum, cui is ille solummodo agit interpretem, annuntians, quæ antea jam obstrictus eras, legem. Sapienter proinde egit S. Raymundus, illustre Dominicane familiæ fides, qui, cum videret omnem suam ludi operam, & frustraneas esse admonitiones, quibus conabatur Jacobo Aragoniz Regi, cui à Confessionibus erat, persuadere, ut concubinam repelleret, non modò Abolutionem negavit, verùm statuit, eo relicto se fugâ subducere. Quod consilium ubi regi suboluit, venit sub poena capitis, ne quisquam fugienti navim suppeditaret. Verùm vir sanctus fretus divino auxilio, pallium aquis instratum incendit, atque non plus sex horis, vastum æquoris trajetum, ex Majorica Barcelonam usque superavit: Deo justam Confessarij severitatem inaudito & stupendo prodigio approbante.

Quòd si denique non esset in tua potestate, occasionem vel removere, vel ab eadem te abstrahere, teneris nihilominus cum eâ non commorari solitarius, neque fixo oculorum obitu mirari, sed animum cogitationibus custodire liberum, mundumque à prava affectione, instare precibus è cælo vires sollicitando, aliisque huic negotio proficuis uti remedijs, quibus te illasum conserves. Alioquin tibi ipsi impones, & deplorabis serò te deceptum, quando

intelliges, quàm parum tibi profuerint alæ, quibus ad Confessarium adolare conlueveras, cum interea pedes tuos diabolus constrictos teneret laqueis occasionum.

Restaret hoc loco dicere, quòd, quantæ efficaciz oportet esse propositum in fugiendis occasionibus, tantam quæ vim præferre debet in condonandis offensis, & resarciendis damnis, seu famæ, seu fortunis proximo illatis, exequendo id, si ex teipso nullum suspetat consilium, quod à prudente Confessario fuerit præscriptum; verùm quoniam ista satis clara sunt, omitto præterea dicere. Id unum cupio observari, documenta hæcenus tradita, potissimum spectare lethalibus noxis gravatos, qui timorata sunt conscientia, utantur tamen cum moderatione, & intelligant, quòd, quemadmodum non tenentur contrari omnia peccata venialia, ita neque concipere dolorem & propositum de singulis intra Confessionem; sufficit, si hoc fiat de uno illorum; & saltem intentionem habeant, non toties relabendi. Si verò nec ad istud animum tibi videantur posse inflectere, juvat, expecteris culpam asserere aliquam, ad cuius detestationem se plus sentiant esse dispositos. Verùm utcumque hæc veritate nitantur, nemo tamen contentus esse debet, sed attendere, quòd etiam levia peccata non extinguantur, nisi per detestationem, & remaneant in anima, eamque debilitent, ac veluti tineæ cotidientes arborem, sensim ad irreparabilem casum disponant. *Qui servat modicam, paulatim decidet. Ecclesiast. 19.*